

Bijlage II. Toelichting op het overzicht voor- en nadelen voorjaarsrapportage 2016

1. Bijdrage ecobrug Zeegserloopje (neutraal, ten laste van onvoorzien)

De duiker waarmee het Zeegserloopje de Hunebedstraat tussen Tynaarlo en Zeegse kruist verkeert in slechte staat en moet zo spoedig mogelijk vervangen worden. De vervanging is, ook financieel, de verantwoordelijkheid van de gemeente Tynaarlo. Een alternatief is om de duiker door een ecovriendelijke brug te vervangen waardoor de passage onder de brug ecologisch beter wordt. Bijkomstig voordeel is dat de toeristisch recreatieve beleefbaarheid bij de brug wordt vergroot. Om de meerkosten van een brug te kunnen dekken heeft de gemeente Tynaarlo voorgesteld de meerkosten te delen tussen de gemeente, de provincie Drenthe, Staatsbosbeheer, het Nationaal Park Drentsche Aa en het waterschap Hunze en Aa's. Alle organisaties hebben positief gereageerd op het verzoek en op 15 februari 2016 heeft ook uw Dagelijks Bestuur besloten vanuit de post onvoorzien een bijdrage van € 10.000,- beschikbaar stellen voor de realisatie van de ecovriendelijke brugvariant.

2. Invulling stelpost besparingen 2016 (voordeel € 514.000,-)

Dit voorjaar is gebruikt om een uitgebreide analyse te maken van alle uitgaven en inkomsten van het waterschap. Het overschot op de jaarrekening 2015 vormde hiervoor de directe aanleiding. Daarnaast is de organisatie voortdurend aan het kijken of taken efficiënter kunnen worden uitgevoerd. Als bestuur hebben we voor onszelf de lat hoog gelegd door elk jaar (cumulatief) tot en met 2019 uit te gaan van een besparing van € 500.000,-.

De uitgevoerde analyse, gecombineerd met een inventarisatie van efficiencymaatregelen, mondt uit in een te realiseren besparing van € 1.830.000,-. Hiervan kan in 2016 € 843.000,- worden gerealiseerd. Een aantal besparingen zal pas vanaf 2017 of later kunnen ingaan. In de MJR 2017 – 2020 gaan wij hier verder op in.

In onze begroting 2016 hebben wij voorgesteld dit jaar geen indexatie toe te passen. Hiermee kon van de besparingsdoelstelling 2016 van € 500.000,- direct € 170.000,- worden verwerkt. De nog in te vullen € 330.000,- wordt via deze VJR 2016 gerealiseerd. Omdat in 2016 méér kan worden bespaard dan onze doelstelling ontstaat dit jaar een incidenteel voordeel op de exploitatie van € 514.000,-.

De besparingsvoorstellen 2016 zijn een mix van scherper en / of slimmer inkopen, efficiencymaatregelen, meer werkzaamheden zelf doen of werk voor een ander uitvoeren en lagere marktprijzen. Hieronder wordt een aantal besparingsvoorstellen kort toegelicht:

Centralisatie werkplaatsen

De vorig jaar ingezette centralisatie van de werkplaatsen (één centrale werkplaats in Veele, met een aantal steunpunten in het gebied) levert aanvullend op de al gerealiseerde besparing in 2015 van € 60.000,- extra € 30.000,- op. Vooral door minder werk aan derden uit te besteden.

Minder verbruik chemicaliën

Door verdere optimalisatie van het toedienen van chemicaliën op onze zuiveringen kan € 100.000,- bespaard worden.

Lagere slibproductie

Door de verdere optimalisatie van onze zuiveringen wordt eveneens minder slib geproduceerd. Daardoor dalen de verwerkingskosten van slib met € 50.000,- in 2016. Aanvullend kunnen in 2017 de slibkosten nogmaals met € 50.000,- dalen.

Minder verbruik energie en brandstoffen

Door energiebesparende maatregelen, maar ook door lagere prijzen dalen de energiekosten (gas, elektriciteit en diesel) samen met € 158.000,-.

De afgelopen jaren is de stelpost onvoorzien niet of nauwelijks gebruikt. Als dagelijks bestuur zijn wij bevoegd over deze stelpost te beschikken. Eventuele onvoorziene uitgaven worden over het algemeen door ons via de voor- of najaarsrapportage aan uw algemeen bestuur voorgelegd. Een halvering van de stelpost (met € 100.000,-) vinden wij acceptabel.

Het resultaat is dat we de besparingsdoelstelling tot en met 2019 volledig invullen. Door nu in één keer alle besparingsmogelijkheden op een rijtje te zetten kunnen we de komende jaren onze energie richten op het uitvoeren / bewaken van de resultaten van de besparingsvoorstellen.

3. Landmeten (nadeel € 10.000,-)

Het SVB/BGT is het Samenwerking Verband Bronhouders van de Basisregistratie Grootchalige Topografie. De kosten die gemaakt moeten worden zijn landelijk overeengekomen en geaccordeerd door de Unie van Waterschappen. De SVB zorgt voor controle en invoering van de BGT in de opbouw- en beheerfase.

Apollo Solutions is een softwareprogramma dat gebruikt wordt voor mutatiesignalering op diverse vlakken. Voorbeelden zijn het opsporen van dempingen, het genereren van hoogtemodellen uit luchtfoto's en het opsporen van mutaties voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie. Wij zijn een van de bronhouders van de BGT. Daarmee hebben we de verplichting de mutaties in ons taakveld te signaleren en uitgewerkt aan te leveren aan het SVB. Dit maakt dus mutatiesignalering noodzakelijk. De kosten (licentiekosten) zijn structureel.

De kosten kunnen niet binnen de bestaande budgetten worden opgevangen. Een budgetverhoging van € 10.000,- is noodzakelijk.

4. Hydrobiologische monitoring (nadeel € 40.000,-)

Uit de evaluatie KRW doelbereik is gebleken dat er voor de kanalen te weinig is bemonsterd. Conform de richtlijnen van de KRW is in 2008 besloten dat we macrofauna en algen alleen in kanalen Duurswold gaan meten en die waarden gebruiken voor alle andere kanalen (6 andere waterlichamen). Uit de evaluatie KRW doelbereik is echter gebleken dat kanalen Duurswold niet representatief geacht mag worden voor de andere kanalen. In 2016 worden daarom macrofauna en algen in alle kanalen gemeten. Hiervoor is extra budget nodig.

5. Bijdrage Hefpunt (voordeel € 21.000,-)

Uit de begroting 2016 blijkt dat onze bijdrage lager kan worden vastgesteld. Hiermee was bij het maken van de begroting 2016 geen rekening gehouden.

6. Aanpassingen keuken (nadeel € 60.000,-)

Sinds de oplevering in 2000 is de catering in ons waterschapskantoor uitgevoerd met de toentertijd aangeschafte apparatuur (koeling, ovens, bakapparatuur etc.). De levensduur van de gebruikte middelen is ten einde. Voorzien was om de apparatuur in 2017 te vernieuwen. Echter de frequente uitval nopen nu tot vervanging. Daarnaast wordt, vanuit hygiëne oogpunt, door de keuringsdienst aangedrongen de keukenvloer te veranderen zodat deze hygiëne proof is (voldoende afwateringsmogelijkheid). Hiermee wordt voorkomen dat de voedselveiligheid niet meer aan de normen kan voldoen.

Derhalve wordt gevraagd een jaar eerder budget beschikbaar te stellen. De kosten worden geraamd op € 60.000,-.

7. CTM inkoop (nadeel 15.000,-)

Vanaf 1 juli 2017 zijn we wettelijk verplicht digitaal aan te besteden. CTM (Compleet Tender management) is een software-pakket dat deze verplichting faciliteert. Omdat aanvankelijk de verplichting per april 2016 zou ingaan is al in 2016 begonnen met de inrichting. Hiermee was bij het opstellen van de begroting nog geen rekening gehouden.

8 GDI en informatieveiligheid (nadeel € 30.000,-)

GDI:

De generieke digitale infrastructuur van de overheid (GDI) bestaat uit standaarden, producten en voorzieningen die gezamenlijk gebruikt worden door (alle) meerdere overheden, vele publieke organisaties en in een aantal gevallen ook door private partijen.

Gezamenlijk met alle overheden investeren wij in deze infrastructuur zodat de uitwisseling van gegevens tussen de systemen zo optimaal mogelijk tot stand komt. Jaarlijks betalen we voor het in stand houden van deze voorzieningen € 16.000,-.

Informatieveiligheid:

De kosten voor informatieveiligheid bij HWH (Het waterschapshuis) zijn voor het instant houden van de samenwerking tussen de waterschappen en inrichten van een gezamenlijk meldpunt. UvW heeft dit overgedragen aan HWH. Ook wordt vanuit HWH de CERT (Computer Emergency Response Team) vormgegeven. Dit team draagt zorg dat bedreigingen z.s.m. worden gemeld bij de waterschappen die het mogelijk aan gaan. Dit team heeft een nauwe relatie met het NCSC (Nationaal Cyber Security Center). Onze bijdrage bedraagt € 14.000,-.

Beide bijdragen konden niet meer in de begroting 2016 worden verwerkt.

9. Taxaties brandverzekering (nadeel € 25.000,-)

Om onder- dan wel oververzekering te voorkomen inventariseren en taxeren wij periodiek (om de vier a vijf jaar) al onze objecten. Vooral voor het taxeren huren wij een extern bureau in. Ook gebruiken wij deze inventarisatie om te zien of sommige objecten wellicht uit de verzekering kunnen.

10. Invoeringskosten Omgevingswet (nadeel € 100.000,-)

De nieuwe Omgevingswet wordt per 1 januari 2018 ingevoerd. Tot die tijd moet er veel werk worden verzet.

De structurele financiële gevolgen van de Omgevingswet zijn nog onduidelijk. Op termijn gaan we bijdragen aan landelijke voorzieningen (digitaal stelsel en informatiepunt) en extra kosten maken voor onze eigen aan de Omgevingswet aangepaste digitalisering. Daar staan echter ook besparingen tegenover.

Ook ten aanzien van de invoeringskosten (transitiekosten) bestaat nog onduidelijkheid. Een landelijke inschatting geeft aan dat elk waterschap gemiddeld € 1 miljoen aan voorbereidingskosten moet uitgeven. Om te voorkomen dat financiën een struikelblok wordt ten aanzien van een vlotte en goede invoering nemen we jaarlijks € 100.000,- op om kosten voor ondersteuning, advisering en opleidingen te kunnen betalen. Jaarlijks beoordelen we bij de najaarsrapportage of dit budget voldoende is.

Eventuele ruimte vloeit terug naar de algemene middelen.

Daarnaast nemen we vanaf dit jaar jaarlijks € 50.000,- aan investeringsbudget op om onze digitale omgeving geschikt te maken voor de Omgevingswet.

11. Versnellen KRW monitoring (nadeel €23.000,-)

Monitoring effect inrichtingsmaatregelen:

Voor de evaluatie KRW doelbereik hebben we de projectmonitoring geïntensiveerd. Nu is in de meerjarenraming het exploitatie budget van € 120.000,- gelijkmatig verdeeld over 6 jaar, dus € 20.000,- per jaar. Omdat we in 2016 en 2017 extra meten in het kader van KRW doelbereik is het voorstel om

voor 2016 € 35.000,- in 2017 € 25.000,- te reserveren en de jaren 2018, 2019, 2020, 2021 € 15.000,- per jaar. Dit betekent voor 2016 een budgetverhoging van € 15.000,-.

Monitoring zwemwatermaatregelen:

Met ingang van 2016 is het onderzoek naar de zwemwateren geïntensiveerd. Daarom is het gewenst het budget in plaats van gelijkelijk over 6 jaren, verdeeld wordt over 4 jaren. Dus € 25.000,- per jaar in 2016, 2017, 2018 en 2019. Na die 4 jaar wordt er niet meer gemonitord en is er geen extra geld meer nodig voor monitoring. De resultaten zullen verwerkt worden tot een eindrapportage met een advies aan de beheerders welke maatregelen het meest effectief zijn om langdurige blauwalgoverlast tegen te gaan. Dit betekent voor 2016 een budgetverhoging van € 8.000,-. De structurele effecten van beide maatregelen worden in de MJR 2017 - 2020 verwerkt.

12. Kapitaallasten (voordeel € 285.000,-)

Op basis van de realisatie van de investeringen over 2015 zijn de kapitaallasten herrekend op basis van de actuele gegevens. Het voordeel bestaat uit € 200.000,- bijstelling van de afschrijvingslast en € 85.000,- bijstelling van de rentelast.

13. Personeelslasten (voordeel € 184.000,-)

De personeelslasten zijn, op basis van de actuele percentages voor de sociale lasten en de actuele cao-uitkomsten, opnieuw doorgerekend. Over het 1^e kwartaal 2016 is een voordeel wegens vacatureruimte gerealiseerd van € 239.000,-. Daarnaast is, op basis van de herberekening, het budget met € 55.000,- verhoogd.

14. Asbestverwijdering (nadeel € 15.000,-)

Tijdens baggerwerkzaamheden in Oude Pekela werd een grote hoeveelheid asbest aangetroffen. Dit is door een specialistisch bedrijf opgeruimd. De totale kosten hiervan bedragen € 15.000,-.

15. Herstel taluds (nadeel € 40.000,-)

Door de natte winter is er extra schade ontstaan aan een aantal taluds. De hierdoor ontstane extra kosten worden geraamd op € 40.000,-.

16. Sanering dieseltanks (nadeel € 145.000,-)

Op de gemalen Duurswold en Woudbloem bevinden zich dieselmotoren voor de aandrijving van de pompen. Normaal draaien de gemalen elektrisch. In geval van stroomuitval kan de pomp aangedreven worden door de dieselmotor. De dieselgenerator op gemaal Rozema fungeert als noodstroomvoorziening. Het gemaal wordt aangedreven door gasmotoren maar kan niet functioneren bij stroomuitval. Bij deze gemalen zijn dieseltanks opgesteld. Deze tanks zijn gecertificeerd en worden periodiek gekeurd door een erkende tankinspecteur. Met ingang van 1 januari 2015 is de wetgeving omtrent dieselinstallaties gewijzigd waardoor deze bestaande installaties niet meer aan de eisen voldoen. De gemeente is bevoegd gezag en handhaaft. De benodigde aanpassingen om aan de nieuwe wetgeving te voldoen bestaan uit het vernieuwen van de voorraadtanks, leidingwerk en vulpunten.

De oude tanks worden hierbij verwijderd. De nieuwe tanks zijn qua grootte afgestemd op een strategische voorraad conform het calamiteitenplan. De kosten voor het vernieuwen c.q. aanpassen van de dieselinstallaties worden geraamd op € 145.000,-.

17. Detachering Omgevingsdienst (voordeel € 60.000,-)

Een tweetal medewerkers worden voor een aantal uren gedetacheerd bij de Omgevingsdienst voor het toezicht op de indirecte lozingen. Hiervoor wordt een opbrengst verwacht in 2016 van € 60.000,-.

18 Urenvergoeding POV Waddenzee (voordeel € 100.000,-)

In het kader van het Hoogwater beschermingsprogramma (HWBP) neemt ons waterschap samen met Noorderzijlvest en Wetterskip Friesland deel aan de Project overstijgende verkenning Waddenzee (POV). De uren door de medewerkers hieraan besteed worden volledig vergoed vanuit het HWBP.

19. Waterschapsbelastingen (per saldo voordeel € 104.000,-)

Op basis van de eerste prognose van Hefpunt is een aantal verwachte opbrengsten bijgesteld. De WOZ-waarde is gestegen met gemiddeld ongeveer 1,5%. In de begroting gingen we nog uit van een daling met 1%. Dit betekent dat de watersysteemheffing gebouwd hoger uitvalt, ongeveer € 210.000,-. Daarnaast treedt een verschuiving op tussen hectares wegen (lager) en ongebouwd (hoger). Per saldo een lagere opbrengst van € 43.000,-. Tot slot nog twee aanpassingen in aantallen ingezetenen en vervuilingseenheden, samen € 63.000,-.

20. Budgetoverheveling jaarrekening 2015 (nadeel € 123.000,-)

Biogasinstallaties; implementatie veiligheidsbeheersysteem (€ 23.000,-)

In de voorjaarsrapportage 2014 is een budget geraamd voor de implementatie van een veiligheidsbeheersysteem. De kwaliteit van het beheer en onderhoud is verbeterd en moet geborgd worden op het gewenste niveau. In samenhang met de aanpassingen van de huidige installaties zal het veiligheidsbeheersysteem worden geïmplementeerd. Dit was gepland voor 2014 maar door de gewijzigde planning van het project Biogasveiligheid is de implementatie doorgeschoven naar 2015 en het budget van € 25.000,- overgeheveld naar 2015 en opgenomen in de voorjaarsrapportage 2015. Begin april 2015 is het project Biogasveiligheid aanbesteed met als opleverdatum oktober 2015. Gedurende de engineeringfase bleek dat de aangeleverde ontwerpen niet van voldoende kwaliteit waren en dat ook de gestelde einddatum niet zou worden gehaald. De aannemer is vervolgens in gebreke gesteld. Vervolgens is opnieuw onderhandeld met als resultaat dat er duidelijke afspraken zijn gemaakt over de gewenste kwaliteit. De opleverdatum is hierdoor verschoven naar najaar 2016. Dit betekent dat ook de implementatie van het veiligheidsbeheersysteem is doorgeschoven naar 2016. In 2015 is voor € 2.000,- voorbereidingskosten gemaakt. Het restant budget van € 23.000,- blijft beschikbaar.

Schoonmaak gistingstank rwzi Scheemda (€ 100.000,-)

In 2014 was een bedrag van € 100.000,- gereserveerd voor de schoonmaak van de gistingstank rwzi Scheemda en de stortkosten van het slib. Dit wordt gelijktijdig uitgevoerd met de vervanging van de mengers. Aangezien de vervanging van de mengers van de rwzi Scheemda is doorgeschoven naar 2016 in verband met het onderzoek naar biogasveiligheid is ook dit budget in 2015 niet besteed.

21. bespaarde rente (voordeel € 137.883,-)

Door het hogere voordelig resultaat bij de jaarrekening 2015 is het bedrag aan bespaarde rente, welke wordt berekend over de algemene reserves, hoger.